

Kötetünk szerzői

Bellus Ibolya,	ELTE, Budapest
Boronkai Iván,	MTA Ókortudományi Kut. Csopt., Budapest
Horváth Emőke,	ELTE, Budapest
Kosztá László,	JATE, Szeged
Kristó Gyula,	JATE, Szeged
Makai János,	Esterházy Károly Főiskola, Eger
Petrovics István,	JATE, Szeged
Piti Ferenc,	JATE, Szeged
Rasztik Tibor,	ELTE, Budapest
Stanislaw Szczur,	Jagelló Egyetem, Krakkó
Stanislaw Sroka,	Jagelló Egyetem, Krakkó
James Ross Sweeney,	Pennsylvania
Szovák Kornél	MTA Ókortudományi Kut. Csopt., Budapest
Veszprémy László,	Hadtörténeti Intézet, Budapest
Vígh Éva,	JATE, Szeged
Zsoldos Attila,	ELTE, Budapest

CONTENTS

Studies

- Attila Zsoldos:** Addenda to the intellectual historical background of the Hungarian Coronation Robe 5
- Emőke Horváth:** Monuments of Gothic Historiography (The Historical works of Isidorus Hispalensis and Johannes Biclarensis). 14
- Stanisław Szczur:** The Royal Congress of 1335 at Visegrád 28
- Stanisław Sroka:** For relieving headaches (A recipe from the Middle Ages). 43
- Tibor Rasztik:** Blacksmithing in the late mediaeval castle of Ónod 49

Perspective

- László Koszta:** Historical Studies in the last Decades on the Mediaeval Hungarian Church. 64

Sources

- Iván Boronkai–
Ibolya Bellus:** Pii II pontificis maximi
De bello turconico liber imperfectus
(From the workshop of a Humanist). 106
- Éva Vígh:** A Royal Mirror by a 15th Century Unknown Spanish Author. Instruction for Princes. 128

Over the Borders

- James Ross Sweeney: **An Introduction.**
- J. R. Sweeney:** A Bibliography. 143
- J. R. Sweeney:** Innocent III and the Debate over the Election of the Archbishop of Esztergom. Historical Background to the II. Decretal „A Bone Memorie”. 147

Reviews

- Mediaeval Short Stories
(*Középkori történetek oklevelekben 1002–1410 [mediaeval stories in charters 1002–1410] Selected by Gyula Kristó. Szeged, 1992.*)
László Veszprémy. 170
- Anonymus in Latin and German
(*Die „Gesta Hungarorum“ des anonymen Notars. hg. von Gabriel Silagi Unter Mitarbeiter von László Veszprémy, Sigmaringen, 1991.*)
Gyula Kristó. 173
- The Laws of the Árpád Era in English
(*Decreta Regni Medieualis Hungariae I. The Laws of the Medieval Kingdom of Hungary, 1000–1301. Trans. and ed. by J. M. Bak, Gy. Bónis and J. R. Sweeney. Bakersfield, 1989.*)
István Petrovics. 177
- Castle Building in the Fifteenth Century
(*Várak a későközépkorban. Die Burgen im Spätmittelalters. Castrum Bene 2/1992. Ed. by Juan Cabello. Budapest, 1992.*)
Ferenc Piti. 182
- An Extraordinary Voyage
(*P. E. Taviani: Kolombusszal Amerikába – 1492 [To America with Columbus]. Budapest, 1992.*)
János Makai. 185

Supplement

- Iván Boronkai–
Kornél Szovák:** Addenda to Volume I. of Dictionary
of Mediaeval Latin in Hungary 187

INHALT

Studien

- Attila Zsoldos:** Beiträge zum geistesgeschichtlichen Hintergrund des ungarischen Krönungsmantels 5
- Emőke Horváth:** Zeugnisse der westgotischen Historiographie (Die Geschichtswerke von Isidorus Hispalensis und Johannes Biclarensis) 14
- Stanislaw Szczur:** Das Königstreffen in Visegrád im Jahre 1335 28
- Stanislaw Sroka:** Ein Rezept aus dem Mittelalter 43
- Tibor Rasztk:** Schmiedearbeit in der spätmittelalterlichen Burg Ónod 49

Ausblick

- László Koszta:** Historische Untersuchungen der letzten Jahrzehnte bezüglich der mittelalterlichen ungarischen Kirche 64

Quellenveröffentlichungen

- Iván Boronkai–
Ibolya Bellus:** Pii II pontificis maximi De bello turconico liber imperfectus (Aus der Werkstatt eines Humanisten) 106
- Éva Vigh:** Der Königsspiegel eines unbekanntenen spanischen Autors aus dem 15. Jahrhundert. Wegweiser für einen Herscher 128

Jenseits unserer Grenzen

- Wir stellen James Ross Sweeney vor**
- Bibliographie von J. J. Sweeney** 143
- J. R. Sweeney:** Innozenz III. und die Diskussion um die Graner Erzbischofswahl. Der historische Hintergrund des II. Dekrets „Bone Memorie” 147

Beobachter

- Mittelalterliche Novellen
(*Középkori históriák oklevelekben. /1002–1410/,
Válogatta: Kristó Gyula Szeged, 1992.*),
László Veszprémy 170
- Anonymus – auf Latein und Deutsch
(*Die „Gesta Hungarorum“ des anonymen Notars. Hg. v. Gabriel Silagi.
Unter Mitarbeit v. László Veszprémy, Sigmaringen, 1991.*)
Gyula Kristó 173
- Unsere Gesetze aus der Arpadenzeit auf Englisch
(*Decreta Regni Medievalis Hungariae I. The Laws of the Medieval
Kingdom of Hungary, 1000–1301. Trans. and ed. J. M. Bak, Gy. Bónis
and J. R. Sweeney, Bakersfield, 1989.*)
István Petrovics 177
- Der Burgbau im 15. Jahrhundert
(*Várak a későközépkorban, Die Burgen im Spätmittelalters. Castrum Bene
2/1992. szerk. Juan Cabello, Bp. 1992.*)
Ferenc Piti 182
- Eine außerordentliche Reise
(*P. E. Taviani: Kolumbusszal Amerikába – 1492. Budapest, 1992.*)
János Makai 185

Anhang

**Iván Boronkai–
Kornél Szlovék:**

- Ergänzungen zum ersten Band
des Wörterbuches des mittelalterlichen
Lateintums in Ungarn 187

Az AETAS történettudományi folyóirat. Kiadója: az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület. A szerkesztőség szervezetenként önálló. A lap közöl: történeti tárgyú tanulmányokat, forrásokat, kritikákat, ismertetéseket, interjúkat. A szerkesztőség a társadalomtudományok más ágai elől sem zárkózik el. A lapban megjelent írások közlésénél kizárólag szakmai szempontok érvényesülnek. Kéziratokat a szerkesztőség nem őrizz meg és nem küld vissza.

* * *

Az AETAS nem rendelkezik állandó anyagi forrással. Megjelenését alapítványi támogatás teszi lehetővé. A lapra ezért hosszú távú előfizetést nem tudunk elfogadni. Az AETAS több vagy akár egy száma is előjegyezhető a szerkesztőség címén. Az előjegyzett számokat postai utánvétellel juttatjuk el a megrendelő címére.

* * *

Az AETAS-t a szerkesztőség terjeszti. A lap megvásárolható:

Budapest: Magiszter könyvesbolt, V. ker., Városház u. 1.; Studium Könyvesbolt, Váci utca 22.; Eötvös Könyvesbolt, Kecskeméti u. 2.; Országos Széchényi Könyvtár könyvárusa, Budavári Palota F. ép. Aula; Írók Boltja, Parnasszus Kft., Andrássy út 45.; Századveg Könyvesbolt, V., Veres Pálné u. 4–6.; Pont Könyvesbolt, Mérleg u. 6.; Könyváruház, Rákóczi út 14.; Könyvbörze és Hang (Központi iroda: Budapest V., Vörösmarty tér 1. IX/958. Levélcím: 1425. Budapest Pf.: 665.); Könyvbörzeraktár (a Rákosvölgye Mgtsz területén) Budapest XVII., Pesti út 474.; Értékmentő böngésződék: Budapest VIII., Somogyi Béla u. 10., Budapest XI., Andor u. 56.; ... és beszerezhető minden könyvárusnál, aki a Könyvbörze és Hang partnere!

Szeged: Radnóti Könyvesbolt, Tisza Lajos krt. 34.; Katedrális Bt.: Sík Sándor Könyvesbolt, Oskola u. 27., Dugonics tér 12.; Móra Könyvesbolt, Kárász u. 5.; Egyetemi könyvárus, Egyetem u. 2.; JGYTF Kiadó Jegyzetbolt, Boldogasszony sgt. 6.; Idegennyelvű Könyvesbolt, Kárász u. 22.

Debrecen: Egyetemi könyvárus, KLTE főépület fsz. Egyetem tér 1.

Pécs: Szövegbolt, Ifjúság u. 6.; Egyetemi Könyvesbolt, Mátyás király u.

Szombathely: Savaria Könyvesbolt, Mártírok tere 1.

* * *

A szerkesztőség címe:

6701 Szeged, Pf.: 1179.

Szerkesztőségi titkár: Aradi Zsuzsanna

Az egyháztörténetírás visszaszorítása az egyház elleni politikai harc részévé vált, története pedig mint a klerikális reakció előtörténete jelent meg. A katolikus egyházban a nagybirtok, az idegen uralom kiszolgálóját, a függetlenségi harcok árulóját látták. A történelmet a politikai propaganda eszközüvé alacsonyító tudományirányítás pozitív oldalra helyezte a rendi függetlenségi küzdelmeket, s így az ezekkel a mozgalmakkal összefonódó reformáció kutatása némi helyet kaphatott, legalábbis annak bizonyos fejezetei. Egyetemeken ugyan nem, de az intézetekben kiváló protestáns történészek dolgozhattak. A katolikus történetírás viszont teljesen visszaszorult.

(Kosztai László „A középkori magyar egyházra vonatkozó történelmi kutatások az utóbbi évtizedekben” című írását a 64–105. oldalon olvashatják.)